

Dagsorden

Høje Taastrup Provsti – Møder

Budgetsamråd 10. august 2023 - d. 10-08-2023 kl. 17:30 til 21:00

Deltagere: Niels Kristian Holm, Lissi Olsen, Niels Neerup Villumsen, Anni Rasmussen, Jakob Schilling, Søren Isak Nolsøe

Mødepunkt	Referat
<p>1 - Synsudskrifter ISHØJ SOGN 2023</p> <p>Sager: Syn - Ishøj Sogn 2023 (2023 - 21676)</p> <p>Bilag: Synsudskrift Ishøj Kirke, Synsudskrift Vejleå 2023, Synsudskrift Mirabellevej 23, Synsudskrift Ishøj Bygade 73, Synsudskrift Bredekærs Vænge 55</p>	
<p>2 - Indvendig kalkning af Høje Taastrup Kirke</p> <p>Sager: Byggesag - Høje Taastrup Kirke - Kalkning indvendig (2023 - 22286)</p> <p>Bilag: Høje Taastrup kirke Rapport indiv. kalk.23</p>	
<p>3 - Levetidsforlængelse af sognegården i Høje Taastrup</p> <p>Sager: Høje Taastrup Provsti - Byggesag - Høje Taastrup Kirke - Høje Taastrup Sogns Menighedsråd - Øvrige bygninger, arealer og omgivelser (2023 - 19199)</p> <p>Bilag: Bilag fra selvbetjening</p>	

4 - Skader på kirkegårdsmur i Høje Taastrup

Sager:

Byggesag - Høje Taastrup Sogn - Skade på kirkegårdsmur (2023 - 22289)

Bilag:

202300626-19Bygherremøde02, AT1101 Plan - opstalt (1)

5 - Betinget formandsgodkendelse af køb af embedsbolig, Taastrup Nykirke

Sager:

Bygge/anlæg - Taastrup Nykirke - Køb af Søndertoften 59 som embedsbolig (2023 - 21600)

Bilag:

Aktdokument

6 - 17.30 Budgetsamråd for sognene i Ishøj Kommune

7 - 18.30 Budgetsamråd for sognene i Høje Taastrup Kommune

Sogn: ISHØJ Kirke: Ishøj Kikrke	Inden 14 dage skal der sendes en udskrift af protokollen til provstiudvalget	Blad nr.:
--	---	-----------

Synsforretning

I henhold til §§ 24 og 26 i Lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, jf. lovbekendtgørelse nr. 1156 af 1. september 2016 om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde er der den 14.6.2023 foretaget syn over Ishøj kirke og kirkegård.

Synet blev foretaget af: ¹⁾ Arkitekt per Axelsen, Jan Schiøttz, Anni Rasmussen, Majbritt Cordt, Nete Agerskov Jensen, Jesper Søndergaard, Jesper Mikkelsen, Marianne Boldt, Rosa Møller Pedersen

A. Kirkens protokol og eventuelle forsikringsdokumenter samt kirkegårdens protokol og kort blev fremlagt og eftersat.

B. Ved synet forefandtes: ²⁾

I. Ældre mangler ³⁾ vedr. a) kirkens ydre b) kirkens indre c) kirkegården d)

År	Nr.		Grunden til at manglen ikke er afhjulpet	Ny frist
2022	1	Kirken: Udgår (nye kirkehynder)		
2023		Kirken: Ingen ældre mangler		
		Hvide Længe: Ingen ældre mangler		
		Konfirmandhus: Ingen ældre mangler		
		Kapel: Ingen ældre mangler		
2022	5	Mandskabsbygning: Adgang til området omkring mandskabsbygning afspærres		
		Kirkegård: Ingen	ældre mangler	

¹ Her anføres for **selvejende kirker**: "Menighedsrådet ved _____ mødte medlemmer samt som byggekyndig (stilling og navn)", for **ikke-selvejende kirker**: "Ejeren af kirken eller dens midler eller dennes befuldmægtigede (stilling og navn), som byggekyndig (stilling og navn) samt det af menighedsrådet nedsatte udvalg ved _____ mødte medlemmer."

² **Tilsyn skal omfatte**: a) kirkens ydre, fortov m.v., b) kirkens indre med alle rum, kirkeloftet, tagværket, tårnet med opgang, klokkerum, klokker og disses lejer m.v., kirkens gulve, varmeanlæg, skorsten, inventar af enhver art, belysningsredskaber, bøger, vasa sacra m.v., c) kirkegården med hegn, porte, låger, gange, gravsteder, affaldspladser, brønd m.v., d) bygninger til brug for kirken eller kirkegården, f.eks. sognegårde, konfirmandstuebygninger, kapelbygninger, mandskabsbygninger, lighus, redskabsrum, nødtørftus, begravningsredskaber, brandredskaber m.v. e) behov for tiltag til forebyggelse af indbrud, tyveri, brand, vandskade samt stormskade og lignende forsikringsbegivenheder. f) kirkebygningens og kirkegårdens tilgængelighed for mennesker med handicap og g) miljø- og energihensyn.

³ Her anføres: Manglens udsættelsesår og nr., manglen selv, grunden til, at den ikke er behørig afhjulpet, samt ny frist for afhjælpningen.

--	--	--	--	--

II. Nye mangler ¹⁾ vedr. a) kirkens ydre b) kirkens indre c) kirkegården d) _____			
Nr.		Anslået til kr.	At afhjælpe inden
1	KIRKEN: Partiel understrygning af kirkens undertag samt skib og kor	20.000	2025
2	HVIDE LÆNGE:Fuger udvendig partiel udbedring	10.000	2025
3	KONFIRMANDHUS:Ingen		
4	MANDSKABSØGNING:Ingen		
5	KAPEL:Ingen:		
6	KIRKEGÅRDEN:Løbende vedligeholdelse af afdækningssten og gammel mur partiel kalkes	15.000	
III. Kirkens vedligeholdelsesstand: ²⁾ Kirken fandtes i god stand			
IV. Kirkegårdens vedligeholdelsesstand: ²⁾ Kirkegården fandtes i god stand			

Udsættelser af rent kunstnerisk art vedrørende kirkebygningen og dens tilbehør udover disse håndværksmæssige vedligeholdelse bør som regel kun ske ved de i henhold til lovbekendtgørelsens § 26 foretagne syn.

²⁾ Her anføres en efter omstændighederne kortere eller udførligere udtalelse om den vedligeholdelsesstand, hvori kirken, kirkegården m.v. i øvrigt (bortset fra de nævnte mangler) forefandtes (f.eks. I øvrigt fandtes kirken m.v. gennemgående i synsforsvarlig stand, i vel vedligeholdt stand, i ret god vedligeholdt stand eller lign.).

C. Bemærkninger til protokollen: ¹⁾

Konfirmandhus - Drøftes i menighedsråd/udvalg om fremtidig brug af bygningen

Synsforretningen sluttet den: 15.30

Jan Schiøttz

Formand

Enhver af parterne har ret til at få tilført deres bemærkninger til protokollen. Er ingen bemærkninger begæret tilført, betragtes parterne som enige i synsforretningen.

- Anm.: a) *Syn*, afholdes hvert år inden 1. oktober. Det *ledes* ved selvejende kirker af menighedsrådets formand, ved ikke selvejende kirker af ejeren af kirken eller dens midler eller dennes befuldmægtigede, *indføres* i kirkens protokol samt ved ikke-selvejende kirker tillige i menighedsrådets forhandlingsprotokol, og *underskrives* ved selvejende kirker af menighedsrådets formand, ved ikke-selvejende kirker af ejeren af kirken eller dens midler eller af dennes befuldmægtigede samt af menighedsrådets repræsentanter.
- b) **Udskriften** af forretningen indsendes af menighedsrådets formand, ved ikke-selvejende kirker af kirkens ejer, **snarest muligt og inden 14 dage** efter synets afholdelse til provstiudvalget.
- c) Om *afhjælpning af mangler*, hvor der ved synet eller af provstiudvalget er sat en kortere frist end næste års syn, skal **indberetning** indsendes til provstiudvalget, når afhjælpningen er sket, og senest ved fristens udløb.

Sogn: ISHØJ	Inden 14 dage skal der sendes en udskrift af protokollen til provstiudvalget	Blad nr.:
--------------------	---	-----------

Synsforretning

I henhold til §§ 24 og 26 i Lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, jf. lovbekendtgørelse nr. 1156 af 1. september 2016 om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde er der **den 20.6.2023** foretaget syn over **VEJLEÅ kirke**.

Synet blev foretaget af: ¹⁾ Arkitekt Peter Tybrind, Anni Rasmussen, Nete Agerskov Jensen, Torben-Salling, Jesper Korsholm, Rosa Møller Pedersen

A. Kirkens protokol og eventuelle forsikringsdokumenter samt kirkegårdens protokol og kort blev fremlagt og eftersat.

B. Ved synet forefandtes: ²⁾

I. Ældre mangler ³⁾ vedr. a) kirkens ydre b) kirkens indre c) kirkegården d)

År	Nr.		Grunden til at manglen ikke er afhjulpet	Ny frist
2022	2	Mur udvendig ved sikringsrum i gårdhave skal istandsættes og evt. males, samt samlingen mod P-kælder		2024
	6	Gulv i Menighedsrådssal skal afrensnes og olieres		2024

¹ Her anføres for **selvejende kirker**: "Menighedsrådet ved _____ mødte medlemmer samt som byggekyndig (stilling og navn)", for **ikke-selvejende kirker**: "Ejeren af kirken eller dens midler eller dennes befuldmægtigede (stilling og navn), som byggekyndig (stilling og navn) samt det af menighedsrådet nedsatte udvalg ved _____ mødte medlemmer."

² **Tilsyn skal omfatte**: a) kirkens ydre, fortov m.v., b) kirkens indre med alle rum, kirkeloftet, tagværket, tårnet med opgang, klokkerum, klokker og disses lejer m.v., kirkens gulve, varmeanlæg, skorsten, inventar af enhver art, belysningsredskaber, bøger, vasa sacra m.v., c) kirkegården med hegn, porte, låger, gange, gravsteder, affaldspladser, brønd m.v., d) bygninger til brug for kirken eller kirkegården, f.eks. sognegårde, konfirmandstuebygninger, kapelbygninger, mandskabsbygninger, lighus, redskabsrum, nødtørftthus, begravningsredskaber, brandredskaber m.v. e) behov for tiltag til forebyggelse af indbrud, tyveri, brand, vandskade samt stormskade og lignende forsikringsbegivenheder. f) kirkebygningens og kirkegårdens tilgængelighed for mennesker med handicap og g) miljø- og energihensyn.

³ Her anføres: Manglens udsættelsesår og nr., manglen selv, grunden til, at den ikke er behørig afhjulpet, samt ny frist for afhjælpningen.

II. Nye mangler ¹⁾ vedr. a) kirkens ydre b) kirkens indre c) kirkegården d) _____

Nr.		Anslået til kr.	At afhjælpe inden
1	Dør til sognegård skal istandsættes	6000	2024
2	Lamper i kapelgård skiftes - 4 stk.	9500	2024
3	Tag rem på østsiden af sognegård males	6500	2024
4	Nordside af kirkeskib og tårn males	190000	2024
5	Kontorgang- dobbeltdør til våbenhus males	3000	2024
6	OBS! Vandskade i hjørne ved ovenlys	12000	-

III. Kirkens vedligeholdelsesstand: ²⁾ Kirken er pænt vedligeholdt

IV. Kirkegårdens vedligeholdelsesstand: ²⁾

Udsættelser af rent kunstnerisk art vedrørende kirkebygningen og dens tilbehør udover disse håndværksmæssige vedligeholdelse bør som regel kun ske ved de i henhold til lovbekendtgørelsens § 26 foretagne syn.
² Her anføres en efter omstændighederne kortere eller udførligere udtalelse om den vedligeholdelsesstand, hvori kirken, kirkegården m.v. i øvrigt (bortset fra de nævnte mangler) forefandtes (f.eks. I øvrigt fandtes kirken m.v. gennemgående i synsforsvarlig stand, i vel vedligeholdt stand, i ret god vedligeholdt stand eller lign.).

C. Bemærkninger til protokollen: ¹⁾

Gulv i kirkeskib er beskadiget af vand (skyldes dekorationer ved bisættelser og begravelser), samt skader ved bænkerækkerne.

Apsis holdes fortsat under observation for vandindtrængning jf. bemærkninger 2022.

Besigtigelse af kirkens elevator 10.5.2023.

Modernisering af eksisterende elevator bl.a. af styring - og hydraulik agrigat.

Reservedelsgaranti er udløbet og styring udgår for al support medio 2024.

Elevator er løbende serviceret.

Der afventes en rapport og tilbud fra elevator firma Kone A/S.

(anslået pris kr. 250.000-300.00)

Synsforretningen sluttet den: kl. 15.05

Næstformand: Rosa Møller Pedersen

Formand

Enhver af parterne har ret til at få tilført deres bemærkninger til protokollen. Er ingen bemærkninger begæret tilført, betragtes parterne som enige i synsforretningen.

- Anm.: a) *Syn*, afholdes hvert år inden 1. oktober. Det *ledes* ved selvejende kirker af menighedsrådets formand, ved ikke selvejende kirker af ejeren af kirken eller dens midler eller dennes befuldmægtigede, *indføres* i kirkens protokol samt ved ikke-selvejende kirker tillige i menighedsrådets forhandlingsprotokol, og *underskrives* ved selvejende kirker af menighedsrådets formand, ved ikke-selvejende kirker af ejeren af kirken eller dens midler eller af dennes befuldmægtigede samt af menighedsrådets repræsentanter.
- b) **Udskriften** af forretningen indsendes af menighedsrådets formand, ved ikke-selvejende kirker af kirkens ejer, **snarest muligt og inden 14 dage** efter synets afholdelse til provstiuvalget.
- c) Om *afhjælpning af mangler*, hvor der ved synet eller af provstiuvalget er sat en kortere frist end næste års syn, skal **indberetning** indsendes til provstiuvalget, når afhjælpningen er sket, og senest ved fristens udløb.

Sogn: ISHØJ	Udskrift indsendes inden 14 dage til provstiudvalget	Blad nr.:
--------------------	--	-----------

Dato: 8.6.2023 Kl. 13.15	afholdtes syn/provstesyn over PRÆSTEGÅRDEN / PRÆSTEBOLIGEN / FORPAGTERGÅRDEN
Beliggende: Mirabellevej 23	

Synet foretoges af: ¹⁾ Arkitekt per Axelsen, Anni Rasmussen, Rosa Møller Pedersen
Præsten/forpagteren/lejereren: ²⁾ Asta Gyldenkærne
Protokol og inventarfortegnelse blev fremlagt og fundet i orden

Ved synet forefandtes:				
A. Mangler, hvis afhjælpning påhviler menighedsrådet:				
I. Ældre mangler:				
År	Nr.	Ingen	Grund til at manglen ikke er afhjulpet	Ny frist
II. Nye mangler:				
Nr.		Anslået til kr.	Afhjælpes inden	
1	Rensning af fliser på terrasse	12.000	2023	
2	Skur og hegn m.m. malerbehandles	15.000	2024	

1) Menighedsrådet / menighedsrådene med angivelse af antal mødte medlemmer.
 2) Var til stede / var repræsenteret ved:

B: Mangler, hvis afhjælpning påhviler præst / forpagter / lejer, i henhold til Kirkeministeriets cirkulære af 26. juni 2012, nr. 55 om tjenestebolig for folkekirkens præster:

I. Ældre mangler:

År	Nr.		Grund til at manglen ikke er afhjulpet	Ny frist

II. Nye mangler:

Nr.		Anslået til kr.	Afhjælpes inden

B. Bemærkninger til protokollen:

Det overvejes af skifte termoruder

Evt. efterisolering på loft

Der foreligger beslutning om etablering af fjernvarme inden 2028

Tjenestebolig og have er i velholdt stand

Synsforretningen sluttet den:
Kl. 14.05

Formand
Næstformand Rosa Møller Pedersen

Fremsendes til provstiudvalget for
Høje Taastrup provsti

Dato:
3/7-2023

Formand
Næstformand Rosa Møller Pedersen

Provstiudvalgets bemærkninger:

Sogn: ISHØJ	Udskrift indsendes inden 14 dage til provstiudvalget	Blad nr.:
-----------------------	--	-----------

Dato: 8.6.2023 Kl. 14.15	afholdtes syn/provstesyn over PRÆSTEGÅRDEN / PRÆSTEBOLIGEN / FORPAGTERGÅRDEN
Beliggende: ISHØJ BYGADE 73	

Synet foretoges af: ¹⁾ Arkitekt Per Axelsen, Anni Rasmussen, Rosa Møller Pedersen
Præsten/forpagteren/lejeren: ²⁾ Ane Øland Bækgaard
Protokol og inventarfortegnelse blev fremlagt og fundet i orden

Ved synet forefandtes:				
A. Mangler, hvis afhjælpning påhviler menighedsrådet:				
I. Ældre mangler:				
År	Nr.		Grund til at manglen ikke er afhjulpet	Ny frist
2021	1	Udgår		
II. Nye mangler:				
Nr.		Anslået til kr.	Afhjælpes inden	
1	Uskiftning af køkken	150.000	2025	

1) Menighedsrådet / menighedsrådene med angivelse af antal mødte medlemmer.
 2) Var til stede / var repræsenteret ved:

B: Mangler, hvis afhjælpning påhviler præst / forpagter / lejer, i henhold til Kirkeministeriets cirkulære af 26. juni 2012, nr. 55 om tjenestebolig for folkekirkens præster:

I. Ældre mangler:

År	Nr.		Grund til at manglen ikke er afhjulpet	Ny frist

II. Nye mangler:

Nr.		Anslået til kr.	Afhjælpes inden

C. Bemærkninger til protokollen:

Beslutning om etablering af fjernvarme

Synsforretningen sluttet den:
.kl. 15.18

Formand
Næstformand Rosa Møller Pedersen

Fremsendes til provstiudvalget for
Høje Taastrup Provsti

Dato:
3.7.2023

Formand
Næstformand Rosa Møller Pedersen

Provstiudvalgets bemærkninger:

Sogn ISHØJ	Udskrift indsendes inden 14 dage til provstiudvalget	Blad nr.:
----------------------	---	-----------

Dato: 8.6.2023 15.50	afholdtes syn/provstesyn over PRÆSTEGÅRDEN / PRÆSTEBOLIGEN / FORPAGTERGÅRDEN
Beliggende: Bredkærs Vænge 55	

Synet foretoges af: ¹⁾ Arkitekt Per Axelsen, Anni Rasmussen, Rosa Møller Pedersen
Præsten/forpagteren/lejeren: ²⁾ Sophie Nielsen
Protokol og inventarfortegnelse blev fremlagt og fundet i orden

Ved synet forefandtes:				
A. Mangler, hvis afhjælpning påhviler menighedsrådet:				
I. Ældre mangler:				
År	Nr.	Ingen	Grund til at manglen ikke er afhjulpet	Ny frist
II. Nye mangler:				
Nr.	Ingen	Anslået til kr.	Afhjælpes inden	

1) Menighedsrådet / menighedsrådene med angivelse af antal mødte medlemmer.
2) Var til stede / var repræsenteret ved:

B: Mangler, hvis afhjælpning påhviler præst / forpagter / lejer, i henhold til Kirkeministeriets cirkulære af 26. juni 2012, nr. 55 om tjenestebolig for folkekirkens præster:

I. Ældre mangler:

År	Nr.		Grund til at manglen ikke er afhjulpet	Ny frist

II. Nye mangler:

Nr.		Anslået til kr.	Afhjælpes inden

C. Bemærkninger til protokollen:

Menighedsrådet kontakter en energikonsulent med henblik på nedbringelse af energiforbrug samt en tilstandsvurdering – herunder tag og gulv

Der foreligger beslutning om etablering af fjernvarme

Præsteboligen og have fandtes i god stand

Synsforretningen sluttet den:
Kl. 17.00

Formand
Næstformand Rosa Møller Pedersen

Fremsendes til provstiudvalget for
Høje Taastrup Provsti

Dato:
3.7.2023

Formand
Næstformand Rosa Møller Pedersen

Provstiudvalgets bemærkninger:

RAPPORT

Til Høje Taastrup sogns menighedsråd
7152@sogn.dk
Cc mght@webspeed.dk

Forskning, Samling og Bevaring
Middelalder, Renæssance og Numismatik
Kirkekonsulentfunktion
kirkekonsulenter@natmus.dk

Høje Taastrup kirke (Smørum herred, København amt)**Vedr. indvendig kalkning af Høje Taastrup Kirke**

Nationalmuseet har 25. april 2023 fra Høje Taastrup kirkes menighedsråd modtaget notat vedr. prøvekalkning i Høje Taastrup kirke. Prøvekalkningen er udført af murerfirmaet Troels Jørgensen A/S.

Sammenfatning af prøvekalkningens resultat:

En kalkningsprøve er udført på tårnbuens vægflade mod nord, som blev kalket 2 gange uden afsluttende kalkvandsbehandling. Forinden var overfladen blevet børstet, vasket og kalkvandsbehandlet. Arbejdet blev udført henholdsvis den 4. april og 18. april 2023. Kalkningen på prøvefeltet dækker i rimelig grad, Telefonisk blev det oplyst, at der opstod en mindre opskalkning i det behandlede felt. Dette indikerer, at det er forbundet med stor risiko at kalke kirken på de eksisterende overflader, som senest er behandlet med sandkalk.

Hvornår kirken senest er kalket er dog uklart, men de større revnedannelser i østforlængelsens to hvælv, som blev iagttaget i 2002 i forbindelse med daværende besigtigelse, og hvor murværk var understøttet af skabelon, er blevet udbedret. I den forbindelse er der formentligt blevet kalket.

Tilstand og anbefaling

Af murers notat fremgår det, at kirkens **rumklima** under prøvebehandlingen var varmt og tørt med en temperatur på mellem 19 °C og 21 °C og en relativ luftfugtighed mellem 35% og 41 %, hvilket ligger langt under de anbefalede minimum 50% RH. Det tørre klima er skadeligt for inventar og heller ikke hensigtsmæssig i forbindelse med kalkning, hvor kalk vil tørre frem for at hærde.

Kirken er senest behandlet med tyk og forholdsvis grov **sandkalk**, hvilket har medført, at de yderste kalklag nogen steder har løsnet sig fra underlaget. Da kalkningsprøven viser, at fugtpåvirkning af sandkalken sammenholdt med de spændinger, der opstår, når man kalke traditionelt ovenpå denne, betyder, at der opstår op- og afskalninger af kalken. Dette skete over kort tid i forbindelse med prøvekalkningen. Det vil derfor være alt for risikabelt at kalke på de eksisterende overflader.

Malerbehandlingen på undervægge er stadig bevaret. Denne skal fjernes, idet den hæmmer murværkets evne til at afgive fugt. Efter fjernelse af den diffusionslukkede overflade, anbefales det at lade murværket stå en rum tid og tørre, før der udføres en puds- og kalkbehandling.

Der ses kun mindre områder med **saltnedbrudte kalk/pudslag**. Eksempelvis på skibets sydvæg ved dørparti til våbenhus. Mureren noterer endvidere **misfarvning**, som kan være forårsaget af oxideret jern. Hvis der er tale om jern fra nyere tid, fjernes det og erstattes, hvis det har en funktion. Er der tale om jern af antikvarisk betydning, behandles og bevares det så vidt muligt. I så fald skal Nationalmuseet inddrages.

Der forekommer **revnedannelser** i moderat omfang

Overfladerne er **tilsmudsede/tilsværtede** i større omfang. Over radiatorer ses kraftig tilsværtning i både kor og skib. Radiatorerne har lameller og er givetvis derfor vanskelige at renholde. Derfor bliver der opsamlet støv og sod fra brug af levende lys, som brænder af og sætter sig på væggene. Det anbefales at begrænse brug af levende lys og evt. erstatte disse med LED lys, hvor det er muligt. På grund af den kraftige tilsmudsning/tilsværtning er det vigtigt, at vægflader renses grundigt med tørvamper, før der foretages nedvaskning med vand forud for kalkning.

Generelle retningslinjer for behandling af vægflader i Høje Taastrup kirke se **bilag 1**.

Da der tidligere er registeret kalkmalerier i kirken (på vægge over hvælv ses synlige rester af maleri), skal afrensning af vægge og udhugning af revner udføres i samarbejde med konservator.

Endvidere anbefales det, at der til kalkningsarbejdet tilknyttes en arkitekt, idet arbejdet kan blive omfattende i og med, at der som udgangspunkt ikke kan kalkes på de eksisterende overflader.

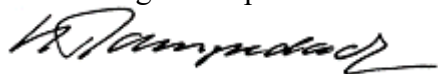
I Nationalmuseets tidligere fremsendte notat 24. januar 2023 nævnes de særdeles bevaringsværdige kalkmalerier på vægge over hvælv, som er behandlingskrævende. Nationalmuseet vil bede menighedsrådet overveje, at få disse malerier sikret. Ønsker menighedsrådet dette arbejde udført, bedes rådet sende en anmodning herom til Nationalmuseets kirkekonsulenter, som herefter vil udarbejde retningslinjer for behandlingen.

Med hensyn til sikring af inventar i forbindelse med behandling af vægfladerne henvises til besigtigelsesrapport vedr. kirkens inventar j.nr 22/08424 (rapporten er tidligere fremsendt men genvedhæftet denne mail).

Nærværende rapport kan menighedsråd/arkitekt indføje i projektet, som ad tjenstlig vej fremsendes til stiftets godkendelse, inden arbejdet kan iværksættes.

Med venlig hilsen p. N. v.

Kirsten Trampedach
Konservator

På vegne af Ida Haslund
Konservator, kirkekonsulent

BILAG 1

RETNINGSLINIER FOR TRADITIONEL KALKNING

Indvendige kalkede overflader, Høje Taastrup Kirke

Arbejdet skal udføres af murer med erfaring indenfor kalkning af middelalderkirker.

Tørafrensning

Særligt tilsværtede/tilsmudsede overflader tørrenses først med en syntetisk rensesvamp, udviklet til bygningsoverflader, for at fjerne så meget snavs som muligt forud for afvaskning. Rensesvampen *Akapad* kan anvendes. Den orange side af svampen gnides/gnubbes over overfladen med så tilpas styrke, at der opstår snavset fnuller, som drysser af. Eventuelt tilbageværende fnuller fra svampen børstes bort med håndkost.

Hvor overfladerne kun er lettere tilsmudsede, kan man nøjes med støvsugning af løst smuds, spindelvæv mm.

Fjernelse af løstsiddende kalk- og pudslag, samt åbning af revner

Løstsiddende kalk- og pudslag fjernes ved hjælp af håndværktøj såsom spartler med afrundede hjørner, så der ikke fjernes unødvendigt meget af overfladen. Der afrenses kun i det omfang, som er nødvendigt for at opnå en bæredygtig bund for nykalkningen. Det kan være nødvendigt at fjerne kalklag, som kan brydes ved et let pres med en finger, men det er ikke nødvendigt at fjerne hultlydende områder af kalk- eller pudslag, så længe de sidder i spænd.

Revner åbnes og udkradses forsigtigt med håndværktøj, og renses omhyggeligt for snavs.

Eventuelle spor efter kalkmaleri eller anden vægdekoration, der måtte dukke op under istandsættelsen, skal indberettes til Nationalmuseets kirkekonsulentfunktion og istandsættelsen skal straks indstilles i det pågældende område, indtil Nationalmuseets konsulent har haft lejlighed til at besigtige fundet. Kontaktoplysninger til Nationalmuseets kirkekonsulentfunktion: Kirkekonsulenter@nationalmuseet.dk.

Farvespor og fragmenter af kalkmalerier og anden vægudsmykning er bevaringsværdige kulturværdier og skal generelt forblive bag kalken, hvor de er bedst beskyttede.

Nedvaskning

Alle kalkede overflader vaskes ned med rigeligt rent vand, indtil overfladerne er rene og vandet forbliver rent i spanden, og der ikke er afsmitning, når overfladen atter er tør. Eventuelle områder med lyserød bakterievækst afvaskes ekstra omhyggeligt med rent vand.

Der kan blive behov for efterrensning efter nedvaskning, idet kalklag ved fugtpåvirkning kan løsne sig. Disse fjernes og overfladen vaskes igen af med rent vand på det pågældende sted. Det anbefales, at der under arbejdet etableres rindende vand samt afløb på stilladset for at sikre en tilstrækkelig udskiftning af vandet under afvaskning af kirkens indre væg- og hvælvflader.

Reparationer

Inden kalkning repareres eventuelle revner og huller. Nedbrudt puds i forbindelse med *saltbelastede områder* skal fjernes til fast bund forud for reparation. Til udbedring anvendes en blanding af vellagret (mindst tre år gammel) ren kulekalk og sand i blandingsforholdet 1:3 (rummål). Der anvendes mørtel med passende kornstørrelse, således at man arbejder fra grovpuds inderst til finpuds yderst. Det er vigtigt at revnerne fyldes helt i bund, da de ellers hurtigt vil opstå igen i overfladen. Til udbedring i dybden af store sætningsrevner kan der brokkes ud med teglstykker og/eller anvendes en læskemørtel. Det skal understreges, at der ikke må anvendes hydraulisk mørtel (KKh-mørtel) eller cement til indvendige udbedringer.

Overfladepudsen skæres med kanten af en skelske eller stukkatørspartel, efter at den har sat sig, for at undgå grimme mørtelpølser hen over overfladen og for at opnå en bedre tørring.

Alle reparationer skal have tid til at tørre op (hvidtørre) inden det egentlige kalkningsarbejde.

Reparationerne kan evt. behandles med en lidt tynd sandkalk forud for kalkning. Sandkalken skal være hvidtør, før der kalkes ovenpå. Sandkalk blandes af fire dele ikke-udrørt kalkdej tilsat en del kvartssand (0-0,3 mm). Kalk og sand røres sammen, hvorefter der tilsættes ca. en del kalkvand, eller mere, hvis man vil have en lidt tyndere konsistens. Sandkalken påføres på fugtig overflade.

Kalkning

Efter afrensning og udbedring af overfladerne udføres en traditionel kalkning med en hvidtekalk lavet på vellagret ren kulekalk. Hvidtekalken blandes af 1 del kalkdej til ca. 4-5 dele kalkvand, til den opnår en konsistens som sød- eller letmælk, afhængig af bundens sugsevne (mindre sugende overflader stryges med en tykkere opløsning end meget sugende partier). Til kalkningen anbefales det at anvende koste af naturhår, ikke nylonkoste.

Kalkningen udføres efter følgende retningslinjer:

1. Som forberedelse til kalkning overstryges/overbruses overfladen med kalkvand i det omfang overfladen kan suge vandet til sig.
2. Alle overflader hvidtekalkes 3-5 gange. Der bør gå to døgn mellem hver kalkning, om nødvendigt mere: overfladen skal være bundet af, før der kalkes igen. Undervejs i kalkningen røres jævnlige i kalken undervejs.
3. Når der er opnået fuld dækning, og sidste overfladelag er tørt, afsluttes med en overstrygning/overbrusning med kalkvand.

Kalkning skal udføres under forholdsvis høj relativ luftfugtighed, så forudsætningerne for hærdningsprocessen bliver optimal. Døgntemperaturen må ikke falde under 5-8⁰ C, da kulde hæmmer hærdningen.

Projekt for Levetidsforlængelse af Sognegård

Menighedsrådets beskrivelse af det ønskede projekt:

Projektet går ud på, at vi "levetidsforlænger" vores Sognegård.

Baggrunden er de kedelige fakta, at vi har fået oplyst fra provstiet; at tidshorizonten for "at der er luft til en reovering/ny sognegård i Høje Taastrup er 10-15 år" – citat slut.

Vi er pt. i den situation, at vi IKKE har et mødelokale der kan rumme mere end 20 personer, køkkenet er så nedslidt at det er sundhedsskadeligt, dagligdagen for de ansatte er svær (de skal udenfor for at komme fra kirkekontoret til den øvrige del af sognegården, da bygningen tidligere har rummet en separat præstebolig og et sognekontor)

Det er vigtigt for menighedsrådet ved Høje Taastrup Kirke at præcisere, at det ansøgte projekt IKKE er en erstatning for en totalreovering/nybygning af sognegården.

Projektbeskrivelse:

1. Det ene køkken, der oprindeligt var tilhørende præsteboligen, fjernes således at der vil blive et lokale der kan rumme 30-40 personer.
2. Det andet køkken, der oprindeligt var til brug for konfirmandstue mm., reoveres, evt. flyttes til havestuen, som kan indrettes til "kantine" for medarbejdere.
3. Der etableres en gennemgang fra kirkekontor til den øvrige del af sognegården.
4. Gulve – der gynger – understøttes og slibes/lakeres.
5. Generel "maling makeover" af lokalerne.

Budget- og finansieringsplan:

Er overslag vil være 1.000.000 som ønskes frigivet af de midler der allerede er afsat til en reovering/ny sognegård ved Høje Taastrup Kirke

Bo Bryndum
Arkitekt MAA

Bo Bryndum Arkitektfirma ApS
Nyhavn 3, 2
1051 København K
E-mail: bo.bryndum@gmail.com
Mob. +4540201670

Høje Taastrup Kirke

Kirkegårdsmur, kalkning og bænke til Kirken.

Byggeherremøde 02

Mødedato: 2023.06.26 og 06.19 klokken 10.00

Uge: 25/26

Mødested: Sognegård Høje Taastrup Kirke

Deltagere: Ikke til stede, navn overstreget.

HK	Henrik Kusk	Menighedsrådsformand, bygherre
MHT	Morten Hoffmann-Timmol	Næstformand menighedsråd
OP	Ole Pedersen	Kirkevæрге, sognegårdsudvalg, kun til stede 19/6
AH	Alex Hansen	Jefo Administration ApS. Nabo, kun til stede 19/6.
JW	Jacob Würtzen	Arkitekt. RÜTER WÜRTZEN arkitekter I/S, kun til stede 26/6
BB	Bo Bryndum(ref.)	Arkitekt. Bo Bryndum Arkitektfirma ApS

Sendt til: Mødedeltagerne. HK bedes viderkende referat til Alex Hansen.

Næste møde: Ikke noget møde planlagt.

Til næste møde indkaldes:

1 Kommentarer til referat

1.2.1 Der bliver ikke refereret til noget tidligere referat. Første møde 19/6 indkaldes ift. kirkemuren. Kirkemuren mod øst har for skubbet sig ca. 6,5 cm ind mod kirkegården. Det andet møde 26/6 er opfølgning på kirkemuren og vedr. kalkning indvendigt af kirken og deraf et projekt for kirkebænke.

2 Tidsplan

2.2.1 Inden for det næste år skal kirken kalkes indvendigt. I den forbindelse ønskes kirkebænkene istandsat til et mere komfortabelt niveau. Kirkemuren skal laves hurtigst muligt.

3 Projekt opfølgning

Aktion: Emne:

Projekt

3.2.1 Kirkegårdsmuren besigtiges 19/6. Det drejer specifikt om den østlige del mellem tidligere legatbolig Præstegårdsvej 1 og kirkegårds-porten. Der er en repræsentant for ejer af Præstegårdsvej 1 til stede.

3.2.2 Kirkegårdsmuren er en to-stens mur i munkesten med syltstensfundament og afsluttet med teglsten med fald mod kirkegården. Kirkegårdsporten blev rettet op i 2012, da den var begyndt at hælde ud mod øst ca. 13,5 cm. Dvs. faldt i sin tid modsat vej end kirkegårdsmuren gør i dag.

3.2.3 Der registreres en bred revne hele vejen mellem syltsten og mursten i hele murens

længde. Der er også flere vertikale revner. Især mod boligen er det tydeligt at se at væggen har skubbet sig ind imod kirkegården, her ca. 5cm, midtpå har væggen rykket sig 6,5cm. Skubbet skyldes et træ med dobbeltstamme, der blev fjernet i foråret 2023. Stammerne måler i diameter 38-43cm. Det antages at træet, som er i samme niveau som sylt stenene, har løftet muren over sokkelen med efterfølgende flere revnedannelser. Revnedannelserne har forårsaget vand og frostskafer. I brudflader har andet bevoksning fundet plads.

3.2.4 Årsagen til skaden, roden bør fjernes, samtidig skal muren tilbage i naturlig position. Det kræver imidlertid følgende foranstaltninger:

- Mod huset lukkes en tagbrønd midlertidigt.
- Muren understøbes på begge sider af roden med armeret beton
- Rod og stamme rodfræses.
- Hvor roden har været understøbes med armeret beton.
- Mur rykkes tilbage i position. Evt. med nedstøbt stativ og hydrauliske pumper.
- Frostskaferede sten udskiftes.
- Der kalkes efterfølgende.
- Der anvendes kalkmørtel for fuger og puds arbejderne.
- Tagbrønd genetableres.

Projekt skal fremsendes til ingeniør med henblik til dimensionering/ konstruktion. Det skal ske inden udførelse.

3.2.5 I selve kirken bliver der gennemgået hvordan man gerne vil have nogle mere behagelige bænke i forbindelse med man skal kalke indvendigt.

3.2.6 Bænkene består af en sidde-plade og en ryg-plade, mod ydervæg er ryg og sidde plade til et par tvær gelænder/rem, der fæstnet til søjle væg. Det giver afstand til væg, således er der plads til radiator. Mod centergangen har bænken en gav i nygotisk stil i malet støbejern og træ. Enkelte bænke er dobbelt bænke alt afhængigt af hvorvidt om de kirkelige handlinger kommer fra prædikestolen eller alteret. Bænk gavlen skal bevares. Det skal de røde og grønne farver også.

3.2.7 Arkitekt Jacob Würtzen har i samarbejde med Dorte Wassard designet nye kirkebænke til Sions Kirke. Det foreslås at Henrik og Morten tager udflugt derind og prøvesidder Sions Kirkens bænke. Jacob er inviteret med til at give sit bud på mere behagelig bænk. Her foreslås det at man især man især mangler noget på siddefladerne.

3.2.8 Kirken har fået tilbud på saltning med magnesiumklorid. Det er korrekt at dette er skånsomt mod beton og natur, men det er stærkt korrosivt, stærkere end alm. vejsalt. Der skal man være varsom ved al metal, f.eks. portbeslag, metalafgrænsning af gravpladser. Urea er ligeledes skånsom overfor beton, mørtel og mursten. Der skal dog udvises forsigtighed med urea ifbm. sandsten, da de i test har en nedbrydende effekt på netop sandsten. I virkeligheden kan effekten være mindre, da materialet ude vil nedbrydes hurtigere. Der er dog flere steder, at man er holdt op med at sprede urea, da det kan give lugtgener. Der henvises til Nationalmuseets rapport 30.06.2019. Miljøvenlige tømmermidlers nedbrydende effekt på mineralske bygningsmaterialer.

Bo Bryndum
Arkitekt MAA

Bo Bryndum Arkitektfirma ApS
Nyhavn 3, 2
1051 København K
E-mail: bo.bryndum@gmail.com
Mob. +4540201670

4 Økonomi

4.2.1 Vedr. Kirkegårds-muren fremsender arkitekt projekt til murer med henblik på overslag.

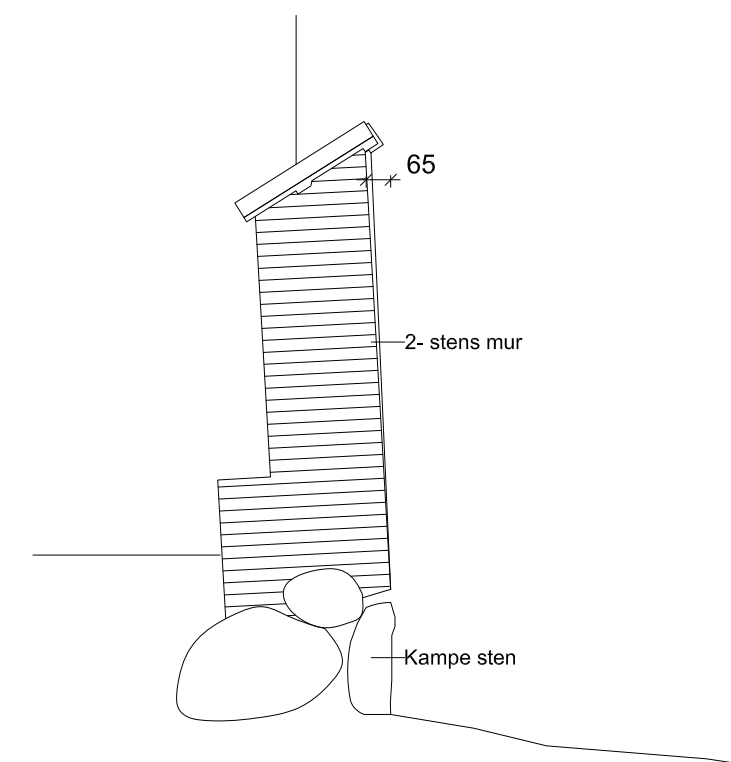
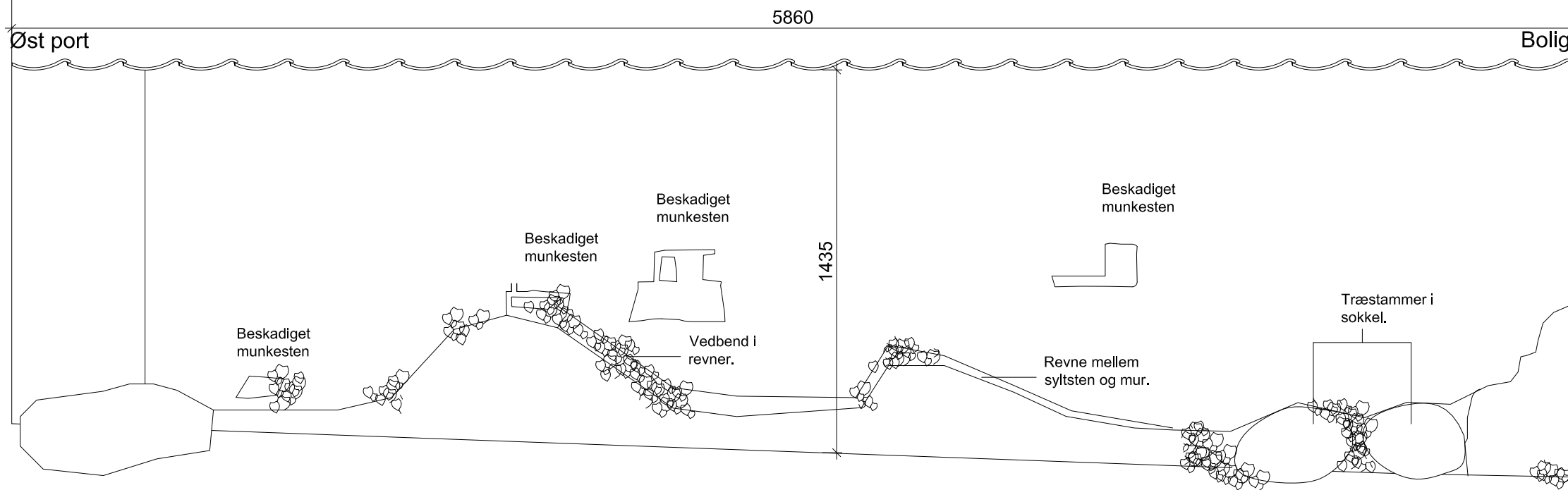
4.2.2 Jacob fremsender erfaringstal for kirkebænke.

5 Myndigheder

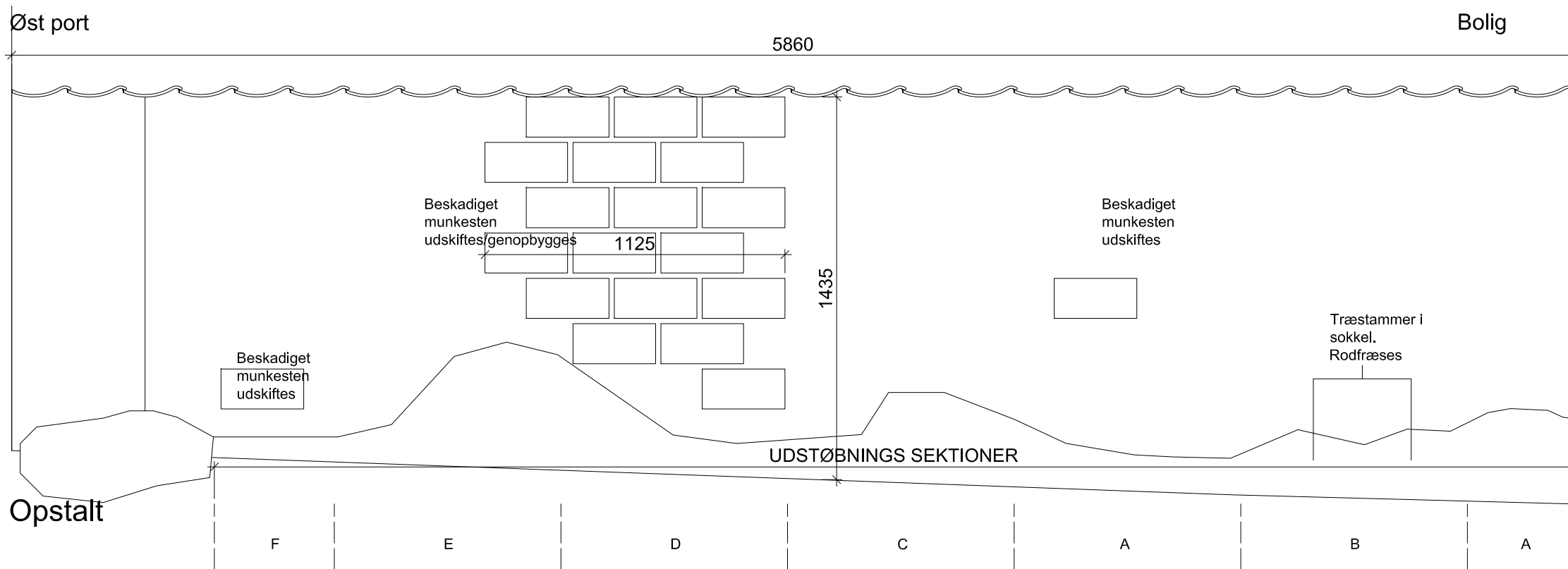
5.2.1 Morten har dialogen med Nationalmuseet vedr. den indvendige kalkning af kirken og til orientering fremsender korrespondancen til arkitekt.

6 Mailadresser og telefonnumre

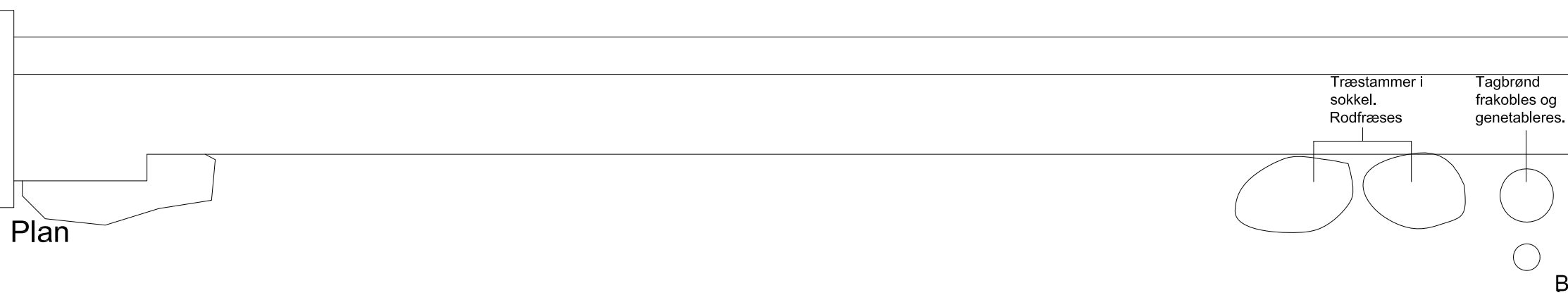
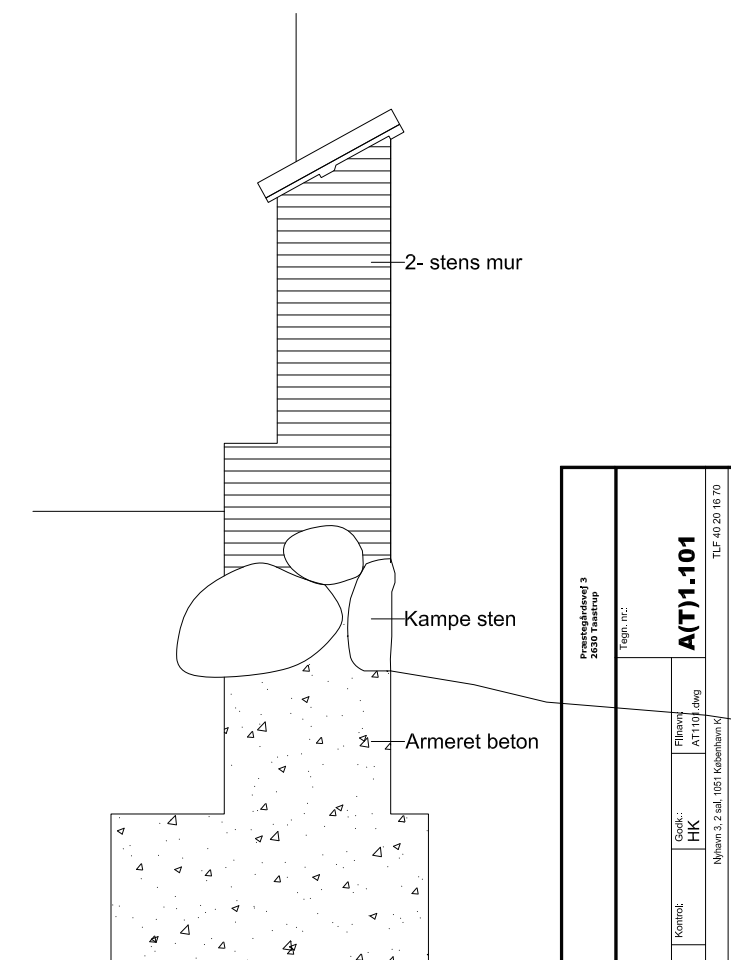
<u>Navn:</u>	<u>Firma:</u>	<u>Mailadresse:</u>	<u>Telefon / mobil</u>
Bo Bryndum	Bo Bryndum Arkitektfirma ApS	bo.bryndum@gmail.com	4020 1670
Jeppe Steen Andersen	Eduard Troelsgård A/S	jsa@et-ing.dk	2993 2368
Henrik Kusk	Menighedsrådsformand, bygherre	henrikkusk@outlook.dk	4043 8125
Morten Hoffmann-Timmol	Menighedsråd næstformand	kkpg@hoejetaastrupkirke.dk	
Ole Pedersen	Kirkevæрге	ok.pedersen@hotmail.com	
Charlotte Slot	Præst	chas@km.dk	
Alex Hansen	Driftschef Jefe Adm.		2016 5736
Jacob Würtzen	RÜTER WÜRTZEN arkitekter I/S	jjw@rwarkitekter.dk	2163 9773

Opstalt eksisterende forhold

Snit eksisterende forhold

Snit

Beskrivelse:

- Mod huset lukkes en tagbrønd midlertidigt.
- Muren understøbes på begge sider af begge sider af armeret beton
- Rod og stamme rodfræses.
- Hvor roden har været understøbes med armeret beton.
- Mur rykkes tilbage i position. Evt. med nedstøbt stativ og hydrauliske pumper.
- Frostskadede sten udskiftes.
- Der kalkes efterfølgende.
- Der anvendes kalkmørtel for fuger og puds arbejderne.
- Tagbrønd genetableres.

Alle mål læses på stedet

Projekt: Præstegårdvej 3 2630 Taastrup		Tegner: H.C.	
Bygherre: HØJE TAASTRUP KIRKE Kirkegårdsмур mod øst		Dato: 20230629	
Skala: 1:20		Tegner: BB	
Godtjekket: HK		Kontrol: BB	
Udført: AT110 Jørg		Projekt: A(T)1.101	
Adr.: Bo Bryndum Arkitektfirma ApS Nyhavn 3, 2. sal, 1051 København K		TLF: 40 20 16 70	

Til: Taastrup Nykirke Sogns Menighedsråd (7153) (7153@SOGN.DK), Torben Hansen (tvupper@gmail.com)
Cc: Høje Taastrup PU (Distributionsliste)
Fra: Høje Taastrup Provsti (hoejetaastrup.provsti@km.dk)
Titel: Sv: Køb af embedsbolig, Taastrup Nykirke
Sendt: 18-07-2023 14:24

Til menighedsrådet for Taastrup Nykirke,

Menighedsrådet har i mail af 10. juni 2023 anmodet provstiudvalget om tilladelse til at erhverve Søndertoften 59 som tjenestebolig for sognets kommende præst. Af den vedlagte købsaftale fremgår der en købspris på 3.195.000 kr. Desuden er der vedlagt overslag over forventede istandsættelser på 250.000 kr. Det fremgår desuden af købsaftalen at overdækning af terrasse på 9 m² ikke er godkendt af kommunen, samt at "der foreligger elinstallationsrapport med forhold karakteriseret som risiko for brand, risiko for stød".

MR formand Torben Evald Hansen har har derudover i mail af 14. juli 2023 oplyst at: "Det smalle værelse på plantegningen er oprindeligt to værelser. For at imødekomme kravet til antal værelser, så vil vi afsætte midler til at bringe dette smalle værelse tilbage til oprindelig stand som to værelser - vi påtænker, at det vil være en dialog med vores kommende præst, om dette ønskes eller ej - så handler vi derefter".

Som finansiering har menighedsrådet i brevet til provstiudvalget anført: "Eventuelle yderligere omkostninger ud over de 3.300.000 kr., som er reserveret på kontoen til køb af præstebolig, vil vi anmode om at dække fra den låste kapital på cirka 500.000 kr. i sognets anlægskapital."

Provstiudvalget har d. 13. april 2023 givet tilladelse (med en række krav til istandsættelse) til køb af en lignende bolig i samme kvarter (Søndertoften 152 - hvor menighedsrådet dog blev overbudt af anden køber). I den forbindelse besigtigede stiftets præstegårdskonsulent den påtænkte bolig. De to boliger på Søndertoften 152 og Søndertoften 59 er grundlæggende af samme type, og det er derfor min vurdering at grundlaget for at træffe en formandsbeslutning er til stede, også uden fornyet udtalelse fra præstegårdskonsulenten.

Formålet med provstiudvalgets godkendelse af menighedsrådets køb af fast ejendom er ikke mindst at se på de økonomiske forhold. På baggrund af ovenstående mener jeg ikke, at de økonomiske forhold ved købet af denne bolig er belyst i tilstrækkeligt omfang. Jeg vil anbefale menighedsrådet at tage kontakt til en byggeteknisk rådgiver (håndværker el.lign.) og få et overslag på, hvad det vil koste at lovliggøre overdækning af terrassen, lovliggøre husets el-installationer, foretage den nævnte opdeling af værelset samt generelt gennemgå huset så menighedsrådet inden køb får et overblik over den samlede økonomi ved ejendommen fra en uvildig rådgiver.

Herefter kan fornyet anmodning om køb fremsendes provstiudvalget.

Alternativt kan jeg hermed godkende køb af Søndertoften 59 for 3.195.000 kr som ansøgt under forudsætning af at sælger (i form af en fornyet købsaftale eller allonge til købsaftalen) inden overtagelsesdagen og for sælgers regning lovliggør husets el-installationer og terrasseoverdækning.

Med venlig hilsen,

Søren Isak Nolsø
provst for Høje Taastrup Provsti
sognepræst ved Rønnevang Kirke
sins@km.dk / 26 56 37 83

Provstikontoret:
Rugvænget 21 C, 2630 Taastrup

HØJE TAASTRUP PROVSTI
FOLKEKIRKEN

Til: Taastrup Nykirke Sogns Menighedsråd (7153) (7153@SOGN.DK)
Cc: Høje Taastrup Provsti (hojetaastrup.provsti@km.dk), Knud Svenning Rasmussen (knud@svenningrasmussen.dk)
Fra: Ove Kollerup Nielsen (OK@KM.DK)
Titel: VS: Køb af embedsbolig, Taastrup Nykirke
Sendt: 10-07-2023 13:46

Tilbagesendes Taastrup Nykirke Sogns menighedsråd, idet opmærksomheden henledes på, at provsten for Høje Taastrup Provsti er tilbage fra ferie den 17. juli 2023. Sagen vurderes ikke at have uopsættelig karakter, men kan vente til provsten er tilbage i tjenesten.

Med venlig hilsen

Ove Kollerup
Vikarierende provst

Kopi:
Provsten for Høje Taastrup Provsti
Knud Svenning Rasmussen

Fra: Torben Hansen <tvupper@gmail.com>
Sendt: 10. juli 2023 12:52
Til: Ove Kollerup Nielsen <OK@KM.DK>; Knud Svenning <knud@svenningrasmussen.dk>
Emne: Køb af embedsbolig, Taastrup Nykirke

Hej

I Søren's fravær tillader jeg mig at sende jer vores nye anmodning på køb af præstebolig.

Ejendomsfølgeren spørger til, hvilken advokat vi vil bruge som rådgiver. Kan I være mig behjælpelig med, hvem vi kan få som rådgiver?

Med venlig hilsen
Torben Evald Hansen
Formand for menighedsrådet,
Taastrup Nykirke